

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobce: D. D. S., narozený dne X,
bytem X,
zastoupený Mgr. Petrem Václavkem, advokátem,
sídlem Opletalova 1417/25, 110 00 Praha,
proti
žalovanému: Ředitelství služby cizinecké policie, IČ 00007064,
sídlem Olšanská 2/2, 130 51 Praha 3 – Žižkov,

o žalobě ze dne 29. 8. 2023 proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 7. 2023, č. j. CPR-10749-2/ČJ-2023-930310-V223,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Napadené rozhodnutí

1. Rozhodnutím ze dne 11. 1. 2023, č. j. KRPK-2327-52/ČJ-2022-190022 správní orgán I. stupně rozhodl podle § 50a odst. 2 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území

České republiky a o změně některých zákonů (dále jen **zákon o pobytu cizinců**) tak, že se žalobci ukládá povinnost opustit území členských států Evropské unie. Současně byla žalobci podle § 50a odst. 3 téhož zákona stanovena doba k vycestování z území členských států Evropské unie ve lhůtě 60 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí.

2. Následně bylo žalovaným k odvolání žalobce rozhodnutí správního orgánu I. stupně změněno podle § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád v platném znění (dále jen **správní řád**) tak, že se část textu výroku: „*Současně se podle § 50a odst. 3 zákona o pobytu cizinců stanovuje doba k vycestování z území členských států Evropské unie ve lhůtě 60 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.*“ nahrazuje textem: „*Podle § 50a odst. 3 zákona o pobytu cizinců se cizinci stanovuje doba k vycestování z území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace, do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.*“
3. Ve zbylé části žalovaný napadené rozhodnutí podle ustanovení § 90 odst. 5 správního řádu potvrdil.

II.

Žaloba

4. V **žalobě** žalobce nejprve uvedl, že napadené rozhodnutí, rozhodnutí správního orgánu I. stupně a řízení jejich vydání předcházející je zatíženo vadou nezákonnosti, jelikož správní orgán I. stupně i žalovaný v rozporu s § 3 a § 50 odst. 3 správního řádu nezjistily skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti, zejména nezjistily všechny skutečnosti svědčící ve prospěch žalobce, na něž z vlastní iniciativy poukazoval, ačkoliv měly tyto skutečnosti podstatný vliv na vedené řízení a výsledné rozhodnutí. Správní orgán I. stupně i žalovaný odmítly provést žalobcem navrhovaný důkaz (vyžádat si stanovisko Orgánu sociálně-právní ochrany dětí) pro údajnou nadbytečnost, ačkoliv samy neodstranily všechny pochybnosti, které stran nejlepšího zájmu nezletilého syna žalobce ve správním řízení vznikly. Nezákonnost napadeného rozhodnutí spatřoval žalobce v tom, že dle jeho názoru žalovaný vycházel z nesprávného výkladu čl. IV odst. 1 části druhé zákona č. 173/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (dále rovněž jako **novela zákona o pobytu cizinců** či **zákon č. 173/2023 Sb.**). Interpretaci přechodného ustanovení zákona č. 173/2023 Sb. žalovaným považoval žalobce za rozpornou s principem zákazu reformace in peius vyjádřeným v § 90 odst. 3 správního řádu, ale rovněž se zákazem překvapivých rozhodnutí, proti nimž se hlavní účastník správního řízení, jemuž je ukládána povinnost, nemůže odvolat, ve smyslu § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu. Správní orgány neprovedly test proporcionality zásahu do základního práva žalobce na respektování soukromého a rodinného života zaručeného v čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen **Úmluvy**), respektive jeho provedení se v odůvodnění svých rozhodnutí vyhýbají paušální argumentací mírností uloženého správního opatření v podobě povinnosti opustit území členských států EU a vlastním zaviněním žalobce ve vztahu ke všem následkům spáchané trestné činnosti, včetně újmy na jeho právu na respektování soukromého a rodinného života. Argumentaci žalovaného považoval žalobce za nesprávnou, přičítící se podstatě posuzování přiměřenosti zásahu do základních práv a svobod, k jejichž dodržování se ČR zavázala na mezinárodní úrovni. Závěrem navrhl žalobce, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému správnímu orgánu k dalšímu řízení a zároveň žádal o přiznání náhrady nákladů řízení.

III.

Vyjádření žalovaného k žalobě

5. Ve vyjádření k žalobě dne 4. 9. 2023 žalovaný mimo jiné uvedl, že se v napadeném rozhodnutí podrobně a přezkoumatelným způsobem vypořádal se všemi žalobními námitkami, neboť ty se ve svém obsahu shodují s námitkami v odvolacím řízení. Dále plně odkázal na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, kde se podrobně vyjádřil k celé věci a přezkoumatelným způsobem uvedl důvody, pro které bylo shledáno naplnění znaků skutkové podstaty ust. § 50a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců. V případě námítky týkající se neprovedení navrhovaného důkazu u Orgánu sociálně-právní ochrany dětí byl žalovaný toho názoru, že v případě vycestování jednoho z rodičů, z důvodu nelegálního pobytu, se nejedná o důvod splňující podmínku § 6 a § 54 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochrany dětí. To vyplývá z rozsudku NSS č. j. 3 Azs 5/2020-77 ze dne 15. 3. 2021, na který se žalobce v rámci neprovedení důkazu odkazuje, kdy se činnost Orgánu sociálně-právní ochrany dětí zaměřuje na děti ohrožené násilím mezi rodiči. K námitce týkající se změny výroku ohledně stanovení doby k vycestování a rozšíření územního teritoria žalovaný uvedl, že je povinen řídit se platnými právními předpisy. V tomto případě musel aplikovat změny, které nastaly novelizací zákona o pobytu cizinců zákonem č. 173/2023 Sb. K výše uvedenému dále žalovaný uvedl, že se rozšířením jedná o státy, které sice nejsou členem EU, ale některé závazky vyplývající ze zakládajících smluv o vzniku EU (popřípadě další nedílných dohod) přijaly a tyto závazky plní. Jedním z těchto závazků jsou i pravidla volného pohybu osob a řešení problematiky neoprávněného pobytu občanů třetích zemí. Na závěr žalovaný uvedl, že je přesvědčen, že v odvolacím řízení postupoval v souladu se zákony a ostatními právními předpisy, jakož i mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu a ze své strany neshledal žádné porušení zákonných ustanovení, a proto navrhl zamítnutí žaloby.

IV.

Posouzení věci soudem

6. Řízení v projednávané věci je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s. ř. s.).
7. Soud rozhodl ve věci při jednání konaném dne 24. listopadu 2023, jehož se zúčastnil toliko zástupce žalobce, neboť strana žalovaného se z jednání omluvila.
8. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.

V.

Rozhodnutí soudu

9. Žaloba je nedůvodná.
10. Ze správního spisu soud zjistil následující skutečnosti: dne 5. 1. 2022 se dostavil žalobce na služebnu Policie ČR. Po předložení cestovního dokladu bylo zjištěno, že v něm není vyznačeno žádné povolení opravňující ho k pobytu na území ČR. Na základě těchto skutečností bylo s žalobcem zahájeno téhož dne řízení o uložení správního vyhoštění. V rámci tohoto řízení bylo zjištěno, že žalobci uplynula doba dlouhodobého pobytu, který měl udělen v době od 3. 11. 2015 do 2. 11. 2017, neboť pobýval ve výkonu trestu odnětí svobody v době od 18. 1. 2017 do 9. 11. 2021, kdy byl podmíněčně propuštěn na vlastní

žádost. Poté mu byl dne 11. 11. 2021 udělen výjezdní příkaz s platností od 11. 11. 2021 do 10. 12. 2021. Žalobce byl odsouzen rozsudkem Krajského soudu v Plzni č. j. 3 T 6/2017 ze dne 6. 10. 2017, a odvolacím rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 11. 12. 2017, č. j. 11 To 166/2017 za spáchání zvláště závažného zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy dle § 283 odst. 1 a odst. 3 písm. c) zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen **trestní zákoník**), a to k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 96 měsíců. Usnesením Okresního soudu v Sokolově ze dne 9. 11. 2021, č. j. 35PP 125/2021, byl žalobce podmíněně z výkonu trestu odnětí svobody propuštěn, přičemž mu byla stanovena zkušební doba do 9. 11. 2027. V průběhu řízení bylo zjištěno, že žalobce je manželem státního příslušníka Vietnamu paní N. T. T., nar. X, která má na území ČR povolen trvalý pobyt a se kterou má žalobce syna D. G. H., nar. X, státní příslušník Vietnamu. Všichni společně žijí na adrese X. V průběhu řízení byl proveden výslech žalobce i jeho manželky. V jeho rámci žalobce uváděl, že svého jednání lituje a chce i nadále žít v ČR, kde žije společně se svou manželkou a synem. V zemi původu mu nic po návratu nehrozí. Zdravotní stav žalobce popsal jako dobrý. Manželka žalobce v rámci svého výslechu uvedla, že pracuje jako OSVČ, kdy má prodejnu potravin. Pracovní dobu uvedla od 8:00 do 20:00. Rovněž sdělila, že po dobu výkonu trestu manžela se o syna starala zcela sama. Žalobce zasílal peníze za práce při výkonu trestu. Kontakt s žalobcem po dobu jeho výkonu trestu udržovala pouze manželka, a to jednou za měsíc nebo za dva měsíce. Synovi sdělila, že je žalobce pracovně mimo ČR. O chod domácnosti se starali a mají starat společně. Žalobce se má starat o syna a pomáhá manželce v obchodě. Manželka zajišťuje rodinu finančně. Zásah do rodinného života manželka žalobce spatřovala především v nevyzpytatelném dopadu na psychický stav syna – chování, škola a známky; rovněž by ji neměl kdo pomoci doma ani v práci. V případě vycestování žalobce by v ČR zůstala. Po řádném zvážení a posouzení všech zjištěných skutečností se správní orgán I. stupně částečně ztotožnil s vyjádřeními žalobce a jeho manželky stran nepřiměřenosti rozhodnutí a řízení následně „odklonil“ do řízení dle § 50a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců.

11. Dle **§ 50a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců** „Rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států Evropské unie policie vydá cizinci, který není držitelem platného oprávnění k pobytu vydaného jiným členským státem Evropské unie a na území pobývá neoprávněně, u něhož nebyly shledány důvody pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění nebo pokud by důsledkem rozhodnutí o správním vyhoštění byl nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života.“
12. Podle **§ 50a odst. 3 zákona o pobytu cizinců před novelou** „Policie v rozhodnutí podle odstavců 1 a 2 stanoví dobu k vycestování z území nebo z území členských států Evropské unie, a to v rozmezí 7 až 60 dní. Pokud by měla doba k vycestování začít běžet v době trvání zajištění cizince, začíná tato doba běžet ode dne ukončení zajištění. Pokud je v průběhu doby k vycestování cizinec zajištěn, běh této doby se zajištěním přerušuje. Požádá-li cizinec během doby k vycestování o stanovení nové doby k vycestování z důvodu uvedených v § 174a odst. 2, policie vydá nové rozhodnutí podle § 101 správního řádu, ve kterém stanoví novou dobu k vycestování s ohledem na délku trvání uváděných důvodů. Novou dobu k vycestování lze stanovit nejdéle na 180 dnů.“
13. Dle **§ 50 odst. 3 zákona o pobytu cizinců po novele** „Policie v rozhodnutí podle odstavce 1 písm. a) a odstavce 2 stanoví dobu k vycestování z území nebo z území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace, a to v rozmezí 7 až 30 dní, a v rozhodnutí podle odstavce 1 písm. b) a c) v rozmezí 1

až 7 dní. Pokud by měla doba k vycestování začít běžet v době trvání zajištění cizince, začíná tato doba běžet ode dne ukončení zajištění. Pokud je v průběhu doby k vycestování cizinec zajištěn, běh této doby se zajištěním přerušuje. Požádá-li cizinec během doby k vycestování o stanovení nové doby k vycestování zejména z důvodu uvedených v § 174a odst. 2, policie, pokud shledá důvody pro stanovení nové doby k vycestování, vydá nové rozhodnutí podle [§ 101 správního řádu](#), ve kterém stanoví novou dobu k vycestování s ohledem na délku trvání uváděných důvodů; odvolání nemá odkladný účinek. Novou dobu k vycestování lze stanovit nejdéle na 180 dnů.“

14. Podle **§ 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců** „*Při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí*“.
15. Žalobce nejprve namítal, že žalovaný a správní orgán I. stupně nezjistili skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Především neměly správní orgány objasnit všechny skutečnosti svědčící ve prospěch žalobce, kdy zejména neprovedly navrhovaný důkaz vyžádáním stanoviska Orgánu sociálně-právní ochrany dětí. K této námitce soud uvádí, že správní orgány dostatečně zjišťovaly skutkový stav.
16. Na základě přezkumu spisového materiálu soud dospěl k závěru, že žalovaný i správní orgán I. stupně dostaly této své povinnosti. Ze správního spisu mimo jiné vyplývá, že správní orgán I. stupně za účelem zjištění skutečného stavu věci jednak provedl lustrace cizineckých databází, rejstříku trestů a jednak provedl výslech žalobce i jeho manželky. Za účelem potvrzení jejich tvrzení dále správní orgán I. stupně nařídil provést pobytovou kontrolu na tvrzené společné adrese žalobce a jeho rodiny, která tvrzení obou manželů následně potvrdila. Jelikož správní orgány obou stupňů jakkoliv nezpochybňovaly tvrzení obou manželů stran jejich rodinného života, kdy žalobce s manželkou současně nic dalšího konkrétního netvrdili (nic vymykající se běžnému způsobu rodinného života), nedospěly správní orgány obou stupňů, stejně jako nyní soud, k závěru o nutnosti dále provádět navržený důkaz stanoviskem OSPOD. Rovněž na tomto místě soud uvádí, že důkaz stanoviskem OSPOD není chápán jako případ předepsaného důkazu, tj. neexistuje zákonná povinnost tento důkaz provést. Pakliže tedy správní orgány neshledaly jeho nezbytnost, resp. shledaly jej nadbytečným a tento postoj náležitě odůvodnily a správní spis obsahuje dostatek jiných důkazů k téže prokazované skutečnosti či je jinak nerozporuje, nelze takový postup považovat za nesprávný. Pouhý odlišný názor na věc správních orgánů a žalobce je v obdobných situacích pochopitelný, nicméně jej nelze vykládat tak, že správní orgány nezjistily stav věci dostatečným a přezkoumatelným způsobem. Rovněž soud považuje za vhodné poukázat na větu poslední § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců „*Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí*“. Z jejího obsahu lze poté vyvodit, že ač mají správní orgány povinnost z úřední činnosti zjistit skutečný stav věci, nezbavuje tato povinnost správních orgánů zcela žalobce povinnosti tvrdit konkrétní relevantní informace. Není tak zcela na místě nahrazovat tuto povinnost žalobce stanoviskem OSPOD, ač tak žalobce mohl učinit sám. Závěrem tudíž soud konstatuje, že správní orgány shromáždily dostatek podkladů vypovídajících o skutečném stavu věci a k dostatečně k objektivnímu

rozhodnutí ve věci. Rovněž z postupu správních orgánů při shromažďování podkladového materiálu lze shledat, že postupovaly v souladu s čl. 8 Úmluvy a čl. 3 Úmluvy o právech dítěte, kdy vzaly v patrnosti právě zájem rodičů a jejich syna.

17. Žalobcem citovaný rozsudek NSS ze dne 15. 3. 2021, č. j. 3 Azs 5/2020 -70 neshledal soud rozporným s postupem správních orgánů v nyní posuzované věci, neboť v něm projednávaná věc měla odlišné jádro problému, jímž bylo zrušení trvalého pobytu nezletilému cizinci. Z uvedeného důvodu nepovažuje soud jeho aplikovatelnost na nynější případ za vhodnou, neboť citované závěry nelze aplikovat absolutně, jak míní žalobce.
18. Druhá námitka žalobce mířila do změny výroku. Žalobce má za to, že žalovaný nesprávně vykládá čl. IV odst. 1 části druhé zákona č. 173/2023, které stanovuje, že „*Řízení podle zákona č. 326/1999 Sb. zahájené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a do tohoto dne pravomocně neskončené se dokončí a práva a povinnosti s ním související se posuzují podle zákona č. 326/1999 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona; v tomto řízení se však postupuje podle § 50 odst. 4, § 50a odst. 3 a § 118 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.*“ Z tohoto přechodného ustanovení vyplývá, že řízení, která nebyla pravomocně skončena, se nadále posuzují dle zákona o pobytu cizinců v účinném znění přede dnem nabytí účinnosti novely zákona o pobytu cizinců. Zákonodárce však učinil z tohoto pravidla výjimky týkající se § 50 odst. 4, § 50a odst. 3 a § 118 odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Na tato ustanovení se dle tohoto přechodného ustanovení užije znění zákona o pobytu cizinců ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti novely zákona o pobytu cizinců. Soud tedy shledává výklad a postup žalovaného za správný a v souladu se záměrem zákonodárce.
19. Dle § 90 odst. 3 správního řádu „*Odvolací správní orgán nemůže změnit napadené rozhodnutí v neprospěch odvolatele, ledaže odvolání podal také jiný účastník, jehož zájmy nejsou shodné, anebo je napadené rozhodnutí v rozporu s právními předpisy nebo jiným veřejným zájmem.*“
20. Soud si je vědom, že v tomto případě dochází k prolomení zásady reformatio in peius, vyjádřené v § 90 odst. 3 správního řádu, když doba k vycestování z území členských států EU, Islandské republiky, Lichtenštejnského kněžství, Norského království a Švýcarské konfederace, byla zkrácena na 30 dní (původně 60 dní). Prolomení zásady zákazu reformationis in peius je však možné v případě, kdy odvolací orgán shledá, že napadené rozhodnutí je v rozporu s právními předpisy nebo jiným veřejným zájmem. Za situace, kdy odvolací správní orgán zjistí, že rozhodnutí je v rozporu s právními předpisy, je upřednostňována zásada legality nad zásadou zákazu reformatio in peius.
21. K tomu se také vyjádřil NSS v rozsudku ze dne 23. 1. 2014, č. j. 2 Afs 67/2013-53 kde uvedl, že „*Průlom do zásady zákazu změny k horšímu odůvodněný rozporem s právními předpisy či s jiným veřejným zájmem (§ 90 odst. 3 správního řádu z roku 2004) je třeba i v oblasti správního trestání vykládat omezujícím způsobem. Znak „rozporu s právními předpisy“ není naplněn při každé konstatované aplikační nesprávnosti, ale musí jít o jednoznačný a příkrý rozpor s jednoznačnými ustanoveními zákona neumožňujícími výkladovou volnost či nedávajícími prostor k uvážení. Znak „jiného veřejného zájmu“ pak označuje bezesporu jiný veřejný zájem, než je některý ze zájmů, které jsou se správním trestáním spojeny vždy (například zájem na potrestání pachatele).*“ V posuzovaném případě, se jedná o příkrý rozpor s jednoznačným ustanovením zákona, a to s § 50a zákona o pobytu cizinců, který po novele stanovil maximální dobu k vycestování na 30 dní. Žalovaný tak přistoupil k uložení nové maximální výši doby vycestování. Z toho důvodu má soud za to, že žalovaný postupoval správně a v souladu se

zákonem, proto shledal soud tuto námitku také za nedůvodnou.

22. Žalobce dále namítal, že správní orgány neprovedly test proporcionality a přitom se nedostatečně vypořádaly s přiměřeností správních rozhodnutí. Soud k tomuto nejprve uvádí, že v daném případě není pochyb o tom, že žalobce není oprávněn pobývat na území ČR a dle správních orgánů nebyly dány podmínky pro uložení správního vyhoštění. Posuzovanou otázkou je, zda se správní orgány dostatečně vypořádaly s tím, zda bude či nebude žalobci uvedeným rozhodnutím nepřiměřeným způsobem zasaženo do soukromého nebo rodinného života a zda dané rozhodnutí je přiměřené.
23. V této věci lze konstatovat, že zákonodárce stanovil dva režimy, které lze mimo jiné odlišit svou přísností kladenou na cizince. Zatímco v rámci rozhodnutí o správním vyhoštění je obligatorně stanovena doba, po kterou cizinec nemůže vstoupit na území členských států EU, u uložení povinnosti opustit území tento zákaz stanoven není. Cizinec může nadále využívat dalších možností, díky nimž by mohl získat možnost oprávněného pobytu na území ČR. Správní vyhoštění tak zpravidla znamená přísnější postup a nepříznivější následky pro cizince, než je tomu u rozhodnutí o povinnosti opustit území.
24. Soud konstatuje, že rozhodnutí o povinnosti opustit území je ve své podstatě nejmírnějším opatřením pro cizince, který neoprávněně pobývá na území ČR, neboť s tímto typem rozhodnutí není spojen zákaz opětovného vstupu na území po určitou dobu, čili dopady do soukromého a rodinného života již ze své podstaty budou tedy méně intenzivní, než kdyby se jednalo o správní vyhoštění (srov. rozsudek NSS ze dne 19. 12. 2018, č. j. 8 Azs 290/2018-27). Argumentu žalobce, že nejmírnějším řešením situace žalobce by bylo zastavení řízení, nelze než přisvědčit. Avšak k takovému řešení situaci by bylo možné přistoupit výhradně za situace, kdy by existovaly důvody, pro něž by bylo takové rozhodnutí nepřiměřené, k čemuž v daném případě nedošlo (viz dále), a proto správní orgány postupovaly správně a přiměřeně, když po posouzení celé věci namísto rozhodnutí o správním vyhoštění přistoupily k uložení povinnosti opustit území.
25. Rozhodnutí o povinnosti opustit území dle § 50a zákona o pobytu cizinců nelze vydat, jestliže by jím došlo k nepřiměřenému zásahu do soukromého nebo rodinného života cizince. K tomuto závěru dospěl NSS v rozsudku ze dne 28. 3. 2017, č. j. 7 Azs 24/2017–29, v němž konstatoval, že „i v případě vydání rozhodnutí o ukončení pobytu cizince podle § 50a odst. 3 písm. c) zákona o pobytu cizinců je třeba posuzovat přiměřenost dopadů tohoto rozhodnutí podle § 174a téhož zákona. Daná sféra je pod ochranou základního práva na respektování soukromého a rodinného života ve smyslu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, resp. čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Ustanovení § 50a zákona o pobytu cizinců transponuje do vnitrostátní úpravy čl. 6 odst. 1 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES, o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí. Její čl. 5 ukládá členským státům povinnost náležitě při jejím provádění zohlednit a) nejvlastnější zájem dítěte, b) rodinný život a c) zdravotní stav dotčeného státního příslušníka třetí země a dodržet zásadu nenavrácení“. NSS však ve svém rozhodnutí ze dne 16. 5. 2017, č. j. 6 Azs 11/2017-27 uvádí, že „práva vyplývající z čl. 8 Úmluvy však nejsou absolutní a je zde prostor pro vyvažování protichůdných zájmů cizince a státu. Judikatura ESLP v této souvislosti zohledňuje zejména: (1) rozsah, v jakém by byl rodinný nebo soukromý život narušen, (2) délku pobytu cizince ve smluvním státě, který hodlá cizince vyhostit, (3) rozsah sociálních a kulturních vazeb na tento stát, (4) existenci nepřekonatelné překážky k rodinnému či soukromému životu v zemi původu, např. nemožnost rodinného příslušníka následovat cizince do země jeho původu, (5) „imigrační historii“ cizince, tedy porušení

pravidel cizineckého práva v minulosti, (6) povahu a závažnost porušení veřejného pořádku či trestného činu spáchaného cizincem (viz např. rozsudek velkého senátu ze dne 18. 10. 2006, Úner proti Nizozemsku, č. 46410/99, § 57-58, a rozsudky ze dne 31. 1. 2006, Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku, stížnost č. 50435/99, § 39, či ze dne 28. 6. 2011, Nunez proti Norsku, stížnost č. 55597/09, § 70). Všechna uvedená kritéria je třeba posoudit ve vzájemné souvislosti a porovnat zájmy jednotlivce na pobytu v dané zemi s opačnými zájmy státu, např. nebezpečím pro společnost či ochranou 6 Azs 11/2017 veřejného pořádku. (obdobně viz například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 3. 2013, č. j. 8 As 118/2012 – 45, nebo rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 20. 2. 2007, č. j. 10 Ca 330/2006 – 89, publikovaný pod č. 1230/2007 Sb. NSS).“

26. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí i z rozhodnutí správního orgánu I. stupně je zřejmé, že se oba správní orgány vypořádaly s posuzováním zásahu do rodinného nebo soukromého života žalobce i přiměřeností rozhodnutí dostatečně, proto jejich rozhodnutí nelze označit za nepřezkoumatelná. Správní orgány vzaly do úvahy veškeré aspekty uvedené předepsané ustanovením § 174a zákona o pobytu cizinců.
27. Především správní orgány hodnotily tyto skutečnosti: žalobce pobýval na území ČR bez platného oprávnění k pobytu. Je v produktivním věku, není nezletilou, mladistvou nebo nezaopatřenou osobou, ani osobou v důchodovém věku, která potřebuje stálou péči, tzn., dokáže se sám o sebe postarat. Dále správní orgány došly k závěru, že za situace, kdy žalobce nesmí být na území ČR zaměstnán, nebude mít z finančního hlediska jeho vycestování na rodinné příjmy žádný dopad. Na tomto místě soud podotýká, že v případě rozvodu či ztráty manželčina výdělků žalobce nebude schopen vyživovací funkci suplovat. Rovněž není žalobce zúčastněn na sociálním a zdravotním pojištění, tudíž jeho přístup k těmto službám je při nejmenším problematický. Nejzávažnější zásah do soukromého a rodinného života tak bylo možné spatřovat v zásahu do jeho vazeb s manželkou a synem. S ohledem na to, že má žalobce na území manželku a nezletilého syna, správní orgány opustily od správního vyhoštění, které by bylo z hlediska zásahu do soukromého a rodinného života nepřiměřené, proto správní orgán I. stupně vydal rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států EU (ostatně toto i navrhl sám zástupce manželky žalobce, jak vyplývá z protokolu ze dne 15. 10. 2022). Dále se v tomto směru správní orgány, ač stručně, jasně a věcně vypořádaly s tvrzením žalobce, který tvrdil, že o syna pečuje a zabezpečuje chod domácnosti, a který rovněž zdůraznil negativní dopad na syna v případě svého vycestování. Správní orgány dovodily přiměřenost napadeného rozhodnutí ve vztahu k rodině především z toho, že žalobce ani jeho manželka neuvedli žádnou konkrétní činnost, která by jednoznačně představovala klíčovou a nezastupitelnou roli žalobce v rámci chodu rodiny, a která by ospravedlňovala naprostou nezbytnost jeho přítomnosti na území ČR. V době nepřítomnosti žalobce se na péči, výchově a finančním zabezpečení podílela manželka žalobce zcela sama. Žalobce pouze svým vlastním jednáním, které mělo za následek pozbytí oprávnění pobytu na území ČR, zasáhl do rodinného a soukromého života, kdy se připravil nejen o možnost podílet se osobně na území ČR na výchově a péči o svého syna, ale výrazně ovlivnil svou nepřítomností i budoucí život své rodiny. Správní orgány neshledaly zásah v nepřiměřené intenzitě i z důvodu, že do této sféry bylo již citelně zasázeno odsouzením a výkonem trestu odnětí svobody v délce více než 3 roky, kdy žalobce ztratil výraznější vliv na chod rodiny, vývoj svého syna a byla oslabena citová vazba syna k němu, stejně jako byla oslabena vazba k ostatním rodinným příslušníkům. Dále správní orgány poměřovaly zájem na ochraně rodinného a soukromého života žalobce s veřejným zájmem, kdy převládl veřejný zájem.

28. Na tomto místě soud již jen dále dokresluje výše uvedené. Ke dni vydání napadeného rozhodnutí bylo nezletilému synovi žalobce téměř 11 let. Již se tak nejedná o dítě zcela závislé na péči rodiče, naopak, toto je do určité míry samostatné ve většině činností (hygiena, jídlo, docházení do školy a plnění jiných méně složitých povinností). Rovněž nutno poukázat na to, že manželka žalobce zvládala péči o syna sama i v době výkonu trestu žalobce. Dle názoru soudu nelze ani pominout fakt, že žalobce odůvodňuje nepřiměřenost rozhodnutí vztahem se synem, který však znovu budoval po svém propuštění z výkonu trestu v době, kdy pobýval na území ČR již nelegálně. Nelze přisvědčit tvrzení o nenahraditelnosti žalobce pro rodinný život poté, co s rodinou strávil 30 dní legálního pobytu na území ČR. Žalobce žil se synem od jeho narození do nástupu výkonu trestu odnětí svobody, tj. necelých 4 a půl roku. Poté strávil žalobce více než 4 a půl roku ve výkonu trestu, kam za ním syn nedocházel ani nevěděl, kde se skutečně otec nachází. Žalobce tedy strávil více času nepečováním o syna. Následně, když měl žalobce vycestovat, setrval na území ČR dále nelegálně. Nyní využívá svého protiprávního jednání k „obcházení“ zákona ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců, kdy poukazuje na svoji roli v rodině a vliv na syna (jenž byl vytvářen i v době nelegálního pobytu), který po dobu výkonu trestu žalobce žil pouze s matkou a tuto situaci byly schopni společně zvládat. Z tohoto hlediska nelze dojít k závěru, že by vycestování žalobce a dočasné přetrhání kontaktu s manželkou a synem mělo být považováno za nepřiměřené. Také nelze souhlasit s žalobcem, že samotný fakt, že bylo do vztahu s rodinou zasaženo výkonem trestu, nelze vykládat k tíži žalobce, neboť především z tohoto důvodu byla celá rodinná vystavena této obtížné situaci. Dále soud připomíná, že skutečnost, že každý z rodičů dítěte žije v jiném státě, sám bez dalšího nepředstavuje nepřiměřenost, neboť v dnešní době taková situace není již ničím výjimečným a nepředstavuje nepřekonatelnou překážku. Žalobce může po dobu, než se navrátí do ČR, udržovat vztah se synem za pomoci moderních technologií či ho může syn navštěvovat. Žalobce rovněž může do ČR přicestovat na základě krátkodobého víza, než bude splňovat podmínku trestní zachovalosti a v důsledku toho si bude moc požádat o jiný pobytový titul s delší dobou pobytu na území ČR, jak uvedl žalovaný ve svém rozhodnutí v části týkající se souladu napadeného rozhodnutí s čl. 3 Úmluvy o právech dítěte.
29. Nelze opominout, že proti výše uvedenému zájmu na zachování soukromého a rodinného života žalobce stojí veřejný zájem. Ten je v tomto případě reprezentován zájmem ČR na tom, aby se na území ČR zdržovali pouze cizinci, kteří mají příslušná oprávnění k pobytu a současně dodržují právní předpisy ČR. V tomto ohledu je třeba zmínit, že žalobce byl v ČR pravomocně odsouzen za drogovou trestnou činnost, kterou je třeba vnímat jako vysoce nebezpečnou pro celou společnost, neboť má na ni silně negativní dopad. Tento dopad lze rozlišit na přímý – drogově závislé osoby a nepřímý – finanční, hospodářská, zdravotní hlediska – výlohy na léčbu závislostí, agresivita závislých vůči okolí a zvýšená trestná činnost. Rovněž žalobce nerespektoval povinnost k opuštění území ČR, čímž sebe i svou rodinu vystavil hrozbě, že mu bude uloženo správní vyhoštění. Stejně tak žalobce vystavoval svou rodinu riziku, že mu bude zrušeno podmíněčné propuštění a bude nucen opět nastoupit k výkonu trestu odnětí svobody tím, že opět jednal protiprávně. Žádný z výše předestřených důvodů však žalobce nereflektoval ve svém jednání a na místo toho dál pokračoval v udržování protiprávního stavu. Žalobce tak prokázal svým jednáním vůli opakovaně nerespektovat zákony ČR. Nic na této skutečnosti nemůže změnit ani přístup žalobce, který přišel nahlásit svůj nelegální pobyt na území ČR dobrovolně, neboť v prvé řadě, k takové situaci vůbec nemělo dojít. Žalobcova dosavadní protiprávní jednání rovněž nepředstavují ideální příklad a vzor pro syna žalobce.

30. Současně soud poukazuje, že v souvislosti s aplikovatelností institutu rozhodnutí o povinnosti opustit území ve smyslu § 50a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců (dříve § 50a odst. 3 zákona o pobytu cizinců) lze také odkázat na rozsudek NSS ze dne 16. 5. 2017 č. j. 6 Azs 11/2017-25: „Rozhodnutí o povinnosti opustit území dle § 50a odst. 3 písm. c) zákona o pobytu cizinců není spojeno s bezprostředním výkonem tohoto rozhodnutí, což je dalším znakem odlišujícím jej od rozhodnutí o správním vyhoštění. Za účelem výkonu povinnosti opustit území také nelze cizince zajistit dle zákona o pobytu cizinců. Z důvodové zprávy k novele zákona o pobytu cizinců č. 314/2015 Sb., kterou bylo uvedené ustanovení do zákona zakotveno, lze vyčíst úmysl zákonodárce stanovit povinnost opustit území v souladu s návratovou směrnicí i těm cizincům, kteří chtějí dobrovolně vycestovat a nejsou shledány důvody pro rozhodnutí o správním vyhoštění. Návratová směrnice totiž obecně ukládá povinnost rozhodnout o opuštění území v případech všech cizinců, kteří se neoprávněně nacházejí na území, kromě výjimek stanovených směrnicí.“ Vzhledem ke všemu shora uvedenému, ke zcela minimálnímu zásahu rozhodnutí o povinnosti opustit území do práv žalobce a jeho soukromého a rodinného života, jakož i jeho vazeb, soud uzavřel, že napadené rozhodnutí není nepřiměřené ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců, jakož ani nedošlo k nepřiměřenému zásahu do soukromého a rodinného života žalobce, proto ani tato námitka není důvodná.
31. Cizinci, kteří chtějí pobývat na území ČR, jsou povinni dodržovat povinnosti vyplývající ze zákona o pobytu cizinců a pokud tomu tak není, pak se vystavují riziku uložení správního vyhoštění či povinnosti opustit území ČR. Je proto na každém cizinci, aby si zabezpečil splnění podmínek k legálnímu pobytu na území. V opačném případě, kdy cizinec nedodržuje své povinnosti stanovené zákonem o pobytu cizinců a dopustí se protiprávního jednání, musí být srozuměn s tím, že mu může být uloženo správní vyhoštění, popř. uložena povinnost vycestovat z území bez stanovení zákazu pobytu.
32. Soud ze všech uvedených důvodů uzavřel, že s ohledem na porušování právních předpisů žalobcem, s ohledem na jeho rodinnou situaci, jakož i na to, že mu nebyl uložen zákaz vstupu na území EU, nepředstavuje žalobou napadené rozhodnutí nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života žalobce dle čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod či čl. 8 Úmluvy i za současného zohlednění a respektování čl. 3 Úmluvy o právech dítěte, zvláště pak, když správní orgány zvolily velmi mírné opatření, a to toliko rozhodnutí o povinnosti opustit území dle § 50a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Napadené rozhodnutí pak z uvedených důvodů soud nepovažuje ani za nepřiměřené ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců. Zájem na dodržování právních předpisů ČR v daném případě převažuje nad právem na zachování soukromého a rodinného života žalobce.
33. Žalovaný v řízení postupoval zcela v souladu se správním řádem i zákonem o pobytu cizinců a zdejší soud se s jeho závěry v napadeném rozhodnutí zcela ztotožnil, neboť rozhodnutí nebylo shledáno nezákonným a v rozporu s namítanými ustanoveními zákona o pobytu cizinců a správního řádu. Podklady, které žalovaný obstaral v průběhu správního řízení, byly vzhledem ke všem zjištěným skutečnostem dostačující a současně žalovaný své úvahy řádně a přezkoumatelně odůvodnil.
34. Vzhledem ke všem zjištěným skutečnostem soudu nezbylo, než žalobu zamítnout jako nedůvodnou ve smyslu § 78 odst. 7 s.ř.s., dle něhož soud zamítne žalobu, není-li důvodná (výrok I. rozsudku), když žádnou z žalobních námitek soud neshledal důvodnou.
35. Žaloba v této věci byla doručena zdejšímu soudu dne 30. 8. 2023 a byla dle rozvrhu práce přidělena samosoudkyni Mgr. Janě Komínkové, která je ale v současné době v dočasné

pracovní neschopnosti. Dle platného rozvrhu práce jmenovanou samosoudkyni zastupuje v době její nepřítomnosti Mgr. Jaroslava Křivánková.

VI.
Náklady řízení

36. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., kdy by na náhradu nákladů řízení měl právo žalovaný, jenž měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, ani nepožadoval jakoukoli jejich náhradu, proto nebyla náhrada nákladů žádnému z účastníků řízení přiznána.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň 24. listopadu 2023

Mgr. Jana Komínková
samosoudkyně

v z. Mgr. Jaroslava Křivánková v.r.
samosoudkyně